

EL POBLE CATALÀ

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONES IBERICAS. 4 pessetes trimestres
PAISOS D'UNIO POSTAL. 9 pessetes trimestres

ANY V

Barcelona, dimars 16 de juny de 1908

NÚM. 552

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.—TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONES IBERICAS. 5'00 pessetes trimestres
PAISOS D'UNIO POSTAL. 1'50 pessetes cada mes

5 Cts.

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or, LIEGE, 1905, Diploma d'Honor
AL COMPTAT * A PLASSOS * LLOGUERS
Passeig de Gracia, 84, ent. - BARCELONA

Carme, 10, p. al Saldos (Casa Esqué)

Gran oportunitat per comprar a meitat de preu. Guants, Mitenes, Cintes, Tals, Gasses, Nipis, Vanos, Cinturons, Llençols, Tovalloles i genres de punt:
Guants fil, calats, ab brotxe a pessetes 0'75 el parell
Mitenes seda torsal 0'75 el parell
Mitons fil escocia, calats, pera senyor 0'95 el parell
Mitges cotó sola i taló doble 0'80 el parell
Torres fil escocia 1'95 una
Cinturons goma ab civella alta moda 3 un
Refaixos moaré classe bona 3 un
Talls malia brodada pera bruses 1'20 metre

MAQUINARIA MODERNA PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

El Sol - Roqueria, 33 y 35, y Cegos, 2

Mercedaria y genres de punt
Guants fil senyora . . . desde 1'00 ptes.
Mitones 0'75
Vestits brodats 15'00
SE LIQUIDEN TOTS ELS ADORNOS AB 50 PER 100 DE REBAIXA

Material Fotogràfic

MARKA REGISTRADA
RIBA, s. en c.
PLAQUES AUTOCROMES 45 per 107
La FOTOGRAFIA dels COLORS són una realitat magnífica ab el
VERASCOPO RICHARD
MODEL 1903
TOTS ELS MODELS ANTERIORS PODEN arreglar-se pera poder emplejar les plaques
Plassa Catalunya, 20 - Barcelona

MAQUINES PERA COSIR

MAQUINES PERA FER MITGES
BICICLETES
Santasusana Carme, 34
Casa de confiança, fundada en 1870.-La més antiga d'Espanya

MOSAICS E F. ESCOFET & C

Ronda Sant Pere 8

CATALANA GENERAL DE CRÉDIT

FUNDADA L'ANY 1858
AGENCIA ENSANXE CENTRAL AGENCIA DE GRACIA
Plassa de Catalunya, carrer de Fontanelles. Dormitori de Sant Francesc, 2. Carrer Major, 135.
BANCA-BORSA (Espanya y Extranger). CAMBI DE MONEDAS. CUPONS. COFFRES-FORTS. OBRES PÚBLIQUES
GARGANTA, NAS, OIDO, Dr. SUÑE MEDAN dels Hospitals de Berlín Di- putació, 305, pral., (vora Lauria). Consulta de dotze a una y de tres a sis. Festius, de nou a deu.
FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8
TELÉFON 949

Quando se tiene mal estómago, no seguir el tratamiento de las Píldoras Pink equivale a rehusar el alivio y la curación.

DE NOSTRA COLABORACIÓ

Què dirà Catalunya?

Un debat, una proposició incidental i una votació han posat en evidència, una vegada més, que cal no esperar res, en bé de Catalunya, dels dos partits dinàstics.
Si en Moret va instituir la llei de jurisdiccions, en Maura l'ha tornat a engendrar ab la seva insólita defensa. El quefe liberal va ésser instrument d'una forsa i una voluntat que actuaren sobre ell i l'anularen. Y el capdill conservador sofria la mateixa imposició, y an ella sacrificava'l seu prestigi i les seves promeses, resignant-se a la vida anodina i reflexada dels governants de menor quantia.
Es cabalment aqueixa la característica dels esperits debils. Lluny d'orgar, refusen la derogació de la llei impugnada per la conciencia colectiva de Catalunya. En lloc de rebutjar-la, li endressen en el moment critic lloances obligades. Posats a discutir y a votar, se produeixen sempre contra la derogació, com irreductibles adversaris de l'estat de convicció y de sentiment oposat a la continuació y vigencia de la llei iniqua. El seu aplaudiment y la seva concomitancia són pera en Moret, del mateix modo y per la mateixa raó que'ls hi fan increpar als homes de Catalunya. La seva retòrica, el seu poder, la seva aparent forsa, estan al servici del statu quo. Són esperits sotmesos a estranyes sugestions y influencies, reduits a condició de mers satèlits, moguts per insólits ressorts y mans agenes.
En Maura ha procedit com digne alter ego del Moret. Ha buscat fins ara excepcions dilatorias pera no derogar la llei; ne plantejarà quantes pugui ab el mateix fi; arribarà, si és precis, a cau del Govern sense complir la seva promesa. Quan la reforma de l'administració local no li serveixi, com ara, d'inèpita excusa, n'inventarà una altra qualsevol, ja la necessitat d'una nova llei regressiva, ja un succedani vergonyós de la de jurisdiccions, ja perills greus imaginaris. Perquè així està establerta la seva forsa de governant, y així creada la disciplina del seu poder precari y passatger.
Y novament ha sigut imponent y tangible l'antagonisme de la nostra ànima social y l'actual estat de coses. El vigent règim polític no és compatible ab les reivindicacions autonomistes de Catalunya: és un règim d'uniformitat y conformisme, d'omnipotencia y coacció estatista, de combat y d'ofegament de les ànimes naturals y les activitats lliures.
Els fills de Catalunya serem veritables infants si ens deixem conduir per la política i pels politics del règim. No podem satisfar-nos ab quincella autonomista, ni ab ficcions de llibertat, ni ab descentralitzacions administratives, perquè això és lo contrari de la llibertat colectiva y l'existència autònoma. Y no podem distingir entre en Maura y en Moret, perquè tant aquell com aquest representen interessos y encarnen idees d'uniformitat xorca y tirànica, y tant l'un com l'altre treballen per l'Estat y la centralització, per predomini del poder executiu o administratiu, per l'indefinida prorroga de les institucions contra les quals brega fortament l'ànima nostra.
L'Estat és tota la fe d'aquests dos homes. Li rendeixen el culte que tenim nosaltres a l'autonomia y a la patria. Són estatistes mentre som nosaltres homes de llibertat, devots de l'ideal gloriós de Catalunya. Pesa damunt d'ells tot el pes mort de la centralització, darrera fórmula de l'absolutisme. Mai toleraran ni que l'Estat se debiliti, ni que l'Estat se desintegri, ni que l'Estat quedi reduït a orgue superior y denominador comú de Regions o Nacions fortes, actuadores y vives, perquè pera ells l'Estat és motor y ànima de l'activitat social, capítol y pinyon suprem d'una organització política lot de la nau colectiva, poder intangible unitari.

Per això serem ingents infants, càndides ànimes, esperits sense aptitud política, si no regoneixem com adversaris nostres als homes de l'actual règim. Lo que aquests ens donguin no serà res més que un infocond autonomisme administratiu, establert precisament contra l'autonomia nacional, fórmula única de llibertat colectiva y civilització propia. Ens portaran divisions, lleis d'excepció, processos, mil entrebancs a l'actuació lliberadora. Plètorics de lo inútil, de lo estèril, de lo tot que és lleu de desviació, de desengany y de discòrdia, procuraran rebutjar-nos lo que és expressió genuïna de les nostres ambicions patriòtiques.

Y per això s'ha d'aprofitar la brutal lliure que s'ha donat als fets y les actituds evidenciat en el darrer debat parlamentari. Deu rectificar-se tota política d'abdicació y benevolencia. Ha d'acabar-se senament l'aspiració fonamental de Catalunya. Totom ha de coincidir en la necessitat de lluitar contra'l Govern d'avui y el de demà, y entrebancar-nos y ferlos caure en l'opinió y en el Parlament, fins que's logri l'instauració del nostre dret social, mil vegades més als que'ls homes de l'unitarisme.

Aquest és el sentit del patriotisme. Ell

va crear la Solidaritat Catalana. Ell va derrotar, en les darreres eleccions, a liberals y a mauristes. Ell ha demanat sempre oposició eficaç, sistemàtica, ferma, contra les colles y contra'ls governs oposats a la nostra existencia colectiva.

Ho dirà així llealment Catalunya si és consultada pels seus actuals parlamentaris. Aplegades les seves forces vives, demanada la seva aspiració nacional, requerida solemnement pera que expressi els seus desitjats, ella's pronuncià, com ho ha fet sempre, per la seva autonomia y llibertat, pels drets que li han donat la vida y la naturalesa, per les facultats y els poders que li permetrien reanuar la seva civilització característica.

La nostra Catalunya no ha de portar, com els governants a precari, l'aparell ortopèdic d'imposicions inconfessables. La seva entranya fecunda no porta el eridiculus mus del maurisme. La seva cristallinitat no serà mai anodina, mai de lloguer, com ho fora si sortís de l'òrbita de la seva voluntat pera quedar incorporada a les colles unitaries. Y el seu seny y la seva intuïció l'allunyan sempre de tota cooperació y de tota concòrdia ab l'actual orde de coses, cada dia més tancat a l'actuació y al poder populars, a l'orientació y a les esperances que són fonament y nervi de la nostra rassa.

La veu lleítima de Catalunya expressarà, necessàriament, un immens y veement desig de lluita contra l'unitarisme y contra'ls unitaris. No tindrà cap simpatia pel règim que ha volgut ferme provincies y bocins, tallarla com un còs mort, ofegarla en l'evolució ascendent de la seva mentalitat, la seva llengua y el seu dret civil, fer-la y tractarla com si sigüés inútil o amorfa.

J. LLUHI RISSECH

Les pintures rupestres del Cogul

(NOTES D'EXCURSIÓ)

Atret per l'entusiasme que despertaren en mi la contemplació de l'hermos calc, obtingut pels senyors C. Rocafort y J. Soler, de les pintures rupestres del Cogul, animat pel desig de veure d'rectament tota la bellesa que les dites pintures ofeguen y mogut per l'esperansa de novs trob dels que m'proporcionessin d'bons xics concrets d'Anropologia catàlana, vaig acceptar l'invitació dels companions senyors Vidal y Rocafort pera fer juny ab ells el viatge d'exploració científica de les pintures y del terren en que's troben.

Cogul és un petit poblet de les Garrigues, situat en la vessant esquerra del riu Sè. En l'altra vessant y a un kilòmetre de la població, vora'l camí de l'Albages, ja la pedra de grosses dimensions que conté les pintures. És a en propietat de nostre molt amic en Joan Civit, que més que ningú se mostra entusiasmada pera la conservació d'un exemplar tant notable, com és el que anem a detallar molt per sobre.

La roca en que están inscrites, és de les dites de mullassa, correspon al període oligoceni y està encarrada al mitg dia y cap a llevant. Abans de despendres de son jaciment anterior la pedra ofegava una superfície relativament còmoda pera fer hi treballs p'ctòrics, que eren reguardats per una mena de cornisa que les desgastacions atmosfèriques han fet format.

Quan els senyors Soler y Rocafort obtingueren son primer calc, fou operació difícil per trobar-se la roca m'tg enruada y formar la superfície pintada junt ab la terra una cova de poca alçada y no massa llum.

Quan la vegerem nosaltres, la ruma havia sigut llevada y la casa pintada's veia perfectament bé.

Analitzades ab tot deteniment les pintures de toros, antílops, óvols, isarts y figures humanes, tot seguit se feu una divisió: les pintades de vermell ab oxit de ferro y les en negre ab carbó.

Seguidament, observant atentament la factura y determinant les fetes ab una soltura y elegancia de línies, que cap dibuix actual se desdenyaria d'firmar, de les que apareixen fetes de fustes m'tg y ab poca correcció, pre-isa classificar-les en tres grups que corresponen a tres períodes de pintures d'istins o be a tres etapes d'un mateix pintor; encara que té més probabilitats de certesa la primera opinió.

Les pintures no's presenten pas isolades les unes de les altres.

La majoria se contacten, quan no son sobrepesades.

Les que representen figures humanes ofereixen un dibuix molt defectuós y primitiu y una indumentaria estranya del tot, difícil de d'nome idea exacta.

Bon xic allunyats de les figures ben destacades, se troben dos s'gnos, que caldrà estudiar ab tota atenció pera veure si donen la clau de l'època aproximada y de la rassa que les executà.

El no apareixer uns límits ben concrets ens fa creure que les inclemencies del temps haurán brrat moltes figures que avui no's poden veure.

Entrant en l'estudi de les pintures en relació ab el grau d'illustració de l'autor podem dir que, tant les pintures en posició estàtica com les que son presentades en moviment, per la realitat de ses actituds, suposen un grau de perfecte coneixement y una facilitat molt rem'able en la representació de cada una d'elles.

A un kilòmetre de la roca, y riu amunt, explorarem les cinquanta sepultures obertes en la pedra viva.

La coberta de totes elles ha desaparegut y els restos que guardaven han sigut substituïts per les runes que les puyes hi han portat. Algunes d'elles tenen b'n marcat el gal·er que revia la tapa. Son de forma trapezial.

Encara que no tinguin una orientació determinada, no obstant predomina en elles la direcció N. N. E.

Com a terme mitg tenen una mida de 120 centímetres de llargada p'r 53 d'amplada al cap y 43 y mitg als peus y 40 de fondaria.

No totes les roques en que son socavades les fosses están en son jaciment primitiu. Moltes d'elles han rotat coster avall, quedant la sepultura o sepultures que contenen en una positura exageradament inclinada.

Segons ens indicà'l propietari, que ho és en Prudenci de Soleras, de son record s'havien extret ossos que no cuidaren de guardar per no haverlos donat cap importància.

Les fosses se troben repartides en dos agrupaments que ocupen el cim de dues petites altures. En el petit fondo que'ls separa hi h'astes d'edificacions prehistòriques.

Entre ells trobarem un tros de ganivet de sílex y un rest de fletxa y Mont. Huguet del Cogul un petit tros de terrissa seguntina.

El senyor Rocafort continúa les exploracions d'aquells residus de civilització antiquíssima, excavant els llocs que foren habitats.

Encara que ab poca esperansa, per haver sigut molt remoguts, esperem que'ls treballs que per compte del Centre excursionista y pel d'Estudis científics se fan en aquell terren, portaran d'atos que permetran concretar l'època a que corresponen.

Abans d'abair ma relació, dec donar les més corals merces als senyors Civit y Prudenci, propietaris de les finques en que es fan les exploracions per les facilitats de tota mena que'ns han donat pera poder realitzar cumplidament el nostre objecte.

Dr. JOSEP MASSOT y PALMER.

SPORTULA

Pessimismes

Què diré jo, sobre el debat de jurisdiccions? En primer lloc, aquesta veritat: quan altra cosa no s'en tregui, s'en haurà tret una ja ben necessaria rehabilitació de la Solidaritat Catalana; més encara, de Catalunya.

Per lo demés... el meu pessimisme de sempre's confirmará. Quan una llei qual-sevol és viva y s'aplica, és que'l país, tàcitament, l'accepta. No hi ha coacció que valgui contra la voluntat d'una opinió popular. La llei de Jurisdiccions és un símptoma de l'estat general d'Espanya; y aquest estat social no's cura en un dia!

Precisament l'ideal del catalanisme és fer de Catalunya un recó selecte, sustrat a la general incapacitat dels espanyols pera l'exercici directe de la cosa pública; és fer de Catalunya un orgue viu de la sobirania espanyola, en una mena de super-espanyolisme que no s'ha comprés, perquè la decadencia meteixa del país no ho comporta.

Alguns periódics madrilenys han dit: l'interpelació dels solidaris ha estat un fracàs.—Y bé: perfectament: això és escupir al cel. Perquè aquest suposat fracàs és la confessió de que sols Catalunya no mereix la llei que li deroga l'article 13 de la Constitució, el de la lliure emissió del pensament.

En quant an en Maura... Vaja, amics de la drete. Moret, Maura... Maura, Moret... «Tanto monta». Llei de Jurisdiccions, llei de terrorisme... Llegenda d'energies, revolució desde dalt... Els fets, els fets, l'història qui passa, s'encarregarán de parlar al futur sobre aquesta qüestió. Quan no's té l'energia d'imposar la llibertat, s'ha de tenir la de no col·laborar en la tirania.

Algú ha dit també: la llei de Jurisdiccions a les terres castellanes, s'aplica molt més que a les catalanes.—(Ah! s'oblidava Catalunya, sentintse menassada directament per la llei, ha extremat els seus esforços pera no incorrer en la nova punició, y s'ha posat, voluntariament, una mordassa. Les plomes s'han acostumat a borrar, més que a escriure...

Quan se parla de la llei de Jurisdiccions, se pensa tot seguit en els delictes contra l'exèrcit. Y bé, recordem que la llei pena també'ls nomenats contra la patria; y aquests, per raons ben obvies, és clar que sols poden referirse al catalanisme o al vasconisme! Y ja sabem, en llenguatge periódic castellà, que se sol entendre per separatisme...

En Maura! Prestigis d'un moment, passeu una vegada més, l'orador, home de exterioritat, cantor, més aviat que verb, advocat y no polític, ha aparegut a la fi. Avui en l'oposició: da llei de Jurisdiccions no és necessaria pera governar.

Demà, en el Govern: «Jo necessito la llei de Jurisdiccions, una altra en el seu lloc». En Moret mereix l'avversió de Catalunya (hem dit tots, drete y esquerra), perquè és l'home de la llei de Jurisdiccions. Què mereixerà en Maura desde avui, senyors de la drete, ell qui és, doblement, l'home de la llei de Jurisdiccions y l'home de la llei del terrorisme?

FOSFOR

AHIR Y AVUI

LA CONDUCTA DEN CANALS

Don Salvador Canals y Vilaró és actualment subsecretari de la presidencia del Consell de ministres. Quan en Maura, en les tardes de sessió, passa pel corredor central del Congrés ab la cartera sota l'axella, les barbes espesses y negríssimes den Canals van al costat de les barbes de neu del president del Consell. En Canals, al qual la Solidaritat catalana derrotà al districte de Valls-Montblanc, ha recullit després una acta de diputat pel districte d'Avila. Y l'escriptor que abans gallejava la seva honrada independència política y combatia desde'l seu escó la llei de jurisdiccions mereixent ésser inclòs en l'homenatge del dia glo-

riossim del 20 de maig de 1908, ha devingut un maurista més, un número de la majoria que vota sempre ab el Govern com un simple diputat per Navalcarnero.

Així com un Pérez o Gutiérrez del munt anònim, en Canals ha votat junt ab els demés individus de la majoria conservadora contra la proposició dels solidaris, contra la justíssima aspiració de Catalunya.

Quina diferencia entre aquest petit Canals d'ara y el Canals de dos anys y tres anys enrera! Era aleshores que publicava a «Nuestro Tiempo» un duríssim article contra'ls protagonistes del 25 de novembre y contra la premsa y els politics que aplaudien, justificaven o disculpaven els actes delictuosos d'aquella nit; per la producció de l'esmentat article, el nostre periódic, quan era setmanari, fou denunciat. Y és ara que en Canals no té siquerà'l pudor de retrairse del saló de sessions durant la votació, y aprova ab el seu vot y ab un article ben seu, encara que sense firma, insert a «La Epoca», aquelles paraules den Maura:

«Aquells sucesos del 25 de noviembre no fueron manifestaciones de una desviación de los sentimientos de aquella colectividad, sino una consecuencia del envenenamiento del ambiente que se le había condenado a respirar (Muy bien), y aun todavía dentro de aquel estado morboso, una manifestación lastimosa del bendito y santo honor que es el alma del ejército y la esperanza de la Patria. (Muy bien. Grandes aplausos.)»

En la remor d'aquests grans aplaudiments hi hagué, de segur, la remor de les mans den Canals, qui no's recorda ja de que ell ha censurat ab frase enèrgica aqueix mateix llenguatge que ara aprova.

Llegeixis sinó lo que escrigué en un article de «Nuestro Tiempo», en el qual comentava'l 25 de novembre, els seus antecedents y les seves conseqüències. De aquell article, titolat «Un pronunciament», retallarem uns quants paragrafs pera oferirlos a l'avui subsecretari de la presidencia del Consell de ministres. Diten, textualment:

«Los hombres políticos, en general, aplaudieron también el hecho de los militares de Barcelona. Si alguno sintió en las mejillas el escorzo de la bofetada, en la conciencia la pesadumbre de la preocupación, ó entumecimiento, ó buscó a su protesta palatívor que ni dejaban satisfecho el honor de la ciudadanía escarnecida, ni contentos a los elementos ante cuyo posible enojo claudicaba ó se velaba la sinceridad.

«Todo eso produjo el estallido de Barcelona, y si cuando sucesos tal se produco, no se ve en quien gobierna un arranque de energía para reprimir la indisciplina, sino una gran complacencia para justificar el atropello, que si siquiera es de agradecer, pues más bien revela miedo que amor, y no se observa tampoco en la opinión aquel enojo que toda opinión sana debe sentir frente a lo que es anárquica perturbación de los principios fundamentales de la organización social, ¿cómo extrañar que el contagio cundia, ni que lo que comenzó como castigo a las injurias de dos periódicos ensanche sus ambiciones y aspire a residenciar gobiernos, emplazar Cortes y juzgar y condenar a superiores jerárquicos sospechados de tibieza?»

«Porque fuera lo que fuese el separatismo de Cataluña, exaltación morbosa del sentimiento catalanista en unos pocos, ó criminal tendencia generalizada ya en aquel país, mucho más grave que eso había que considerar lo hecho por aquellos militares, el atropello de domicilios, el descaño a la autoridad, la doble negación del respeto debido a lo que es la garantía de todos en la vida social.»

Així parlava ahir don Salvador Canals y Vilaró. Avui aplaudeix l'actitud den Maura y vota contra la proposició en que's demana la derogació immediata de la llei de jurisdiccions, que durant un any y mitg ha mantingut el Govern conservador.

De sabís és mudar de parer.

De sabís y de... subsecretaris.

Centre Nacionalista Republicà

Demà, dimarts, a les 10 de la vetlla, la Agrupació «La Dansa», que dirigeix en Joan Guasch, donarà una sessió de ballats populars en la sala d'actes. Abans de cada ball se cantarà la lletta de la tonada y el director donarà uns llargues explicacions folklòriques.

Congrés d'Historia de la Corona d'Aragó

La Comissió del Congrés Històric de la Corona d'Aragó, se reüní ahir, pera parlar dels obseques que s'han de tributar als congressistes.

La comissió organitzadora del Congrés

enterada de la justa y pertinent reclamació de l'Ajuntament de Caldes de Montbui contra la omisió de que involuntariament fou objecte, segons recordaran els nostres llegidors, acordà, y així va verificar-se, remetre ofici al esmentat Ajuntament, convidant-lo com a «carres» de Barcelona a la solemnitat sessió commemorativa del nostre consell municipal que deu celebrarse'l dia 26.

Entre'ls treballs recentment oferts pera figurar en les deliberacions del Congrés mereixen assenyalarse'l del Duc de la Salle Rochemore que versarà sobre l'Unió del comtat de Carlat ab la casa Reial de Barcelona, y el de don Pere Bofill, pbre. sobre «El Castell de Gurt y la familia en el segle XIII».

Com era d'esperar, l'entusiasme despertat pel Congrés va creixent d'un modo extraordinari, segons pot observarse per la gran aflluència d'inscripcions que

es verifiquen tant a la Secretaria del mateix Ajuntament municipal, pis segon de casa Guàrdia, com en l'Ateneu i en la llibreria Verdader, s'han segons ja s'ha avisat pot donar-se mitjants la quota de 10 pesetes.

Notes y comentaris

INQUIETA DESPREOCUPACIÓ

Els diaris madrilenys que per un crim implemen una plana o escriuen a propòsit d'una frase don Maura una teoria sobre costums polítics, a la retirada de 40 diputats i 13 senadors, al retraïment lleialista de tot un poble, possible progrés de severes accions, posen els comentaris d'una inviolable que seria, perals que la prodiguen, una exteriorització d'inferioritat mental, si ab ella no intentessin tapar una inquietut que's transparenta sota les fronteres.

«La Epoca», arribada ahir, en lloc de l'acostumat editorial, ens regala una profana visió de trajos directorio i imperio en les curses d'Autel; després, en timent dels telegrames, «Andrenio» fa frases... «España Nueva», no diu res; en canvi, dedica quatre columnes al ministre de Marina. En Soriano permaneix a Londres preparant la revolució... «El Imparcial», fa bromes. «El Heraldico», com que és sociològic i ja ploma den Morote no pot estar quiete, contendeix ab «La Epoca» en nom de Catalunya agraïda. Això deu ésser cosa den Canalejas, aficionat a les burlas fúnebres.

Mes quan la ploma del periodista professional se cansa de fabricar parafrasis demostrant indiferència, o ab un solt polític vol substituir l'article imposit per les circumstancies polítiques, una paraula, una frase, denuncien l'inquietud dels esperits madrilenys. Perquè ells la veuen clarament la gravetat de la situació. És més que una minoria, molt més que un partit lo que se'n va del Parlament: és un trozo de patria, com ells diuen, i això no constituïx sols un conflicte polític, imposa una malestruga preocupació nacional.

La premsa madrilenya, la gent espanyola, torna al perillós exercici de la retòrica indiscreta. Cap veu serena s'alça a la cort de les perilloses llugueres, sense comprendre que quan en la vida dels estats se produeixen divorcis col·lectius, l'inomia i l'indiferència adquireixen caràcter de delictes per tonteria temeraria.

Si senten la por de les circumstancies, que honradament la exposin. També a nosaltres ens bat el cor guaitant a l'avenir, però no som hipòcrites, ni eludim ab ximpleries la gravetat del conflicte. La vida imposa la valentia, i davant les coses catalanes no s'ha de tremolar ni per atacarles, ni per defensar-les. Catalunya és indigne de febleses y apocaments. Y nosaltres, partidaris de les heroiques sinceritats, voldríem que's odis a Catalunya fossin tan coratjosos com el nostre amor. El combat de serp, la dialèctica de zigzag, el fingir indiferència quan s'arruguen les celles, ho odiam ab tota la nostra sang.

Y el conflicte és pera Catalunya y conjuntament pera l'Estat espanyol. D'aques ta acció tots som actors, perquè si nosaltres exigit, els altres neguen. Y si una de les parts, en lloc de desembullar la troca, l'embolica més y més, què extrany és que les gent comensin a pensar que la qüestió catalana és un altre nus gordià? Nosaltres hem agotat totes les raons. La premsa de Madrid fa xistos. Sòrt que aquí tenim una serenitat d'ànima que no's mereixen aquelles gent. Serenitat que s'aferra conforme's multiplica l'odi y la tonteria madrilenya. Y les victories mal glorificaren als pobles aixalbrats que ruen o no's preocupen dels perills, no per coratge, sinó per insensibilitat o per costums de terruella de café, tot se fan golemos y se lluita a cops d'acudits.

PERA "ESPAÑA NUEVA"

El diari madrileny y sorianoista ens diu que en Soriano se troba fora de Madrid y que per això no ha pres part en el darrer debat. Y afegeix: «en cuanto a si la prensa madrileña se hizo o no eco de las aspiraciones de los solidarios, aféctenos nuestros números de días pasados para demostrar que Lo Poble no sabe lo que se dice».

Com nosaltres no's diem August Vi vero pera anar sempre agafats dels falcons den Soriano, res té d'extrany que ignorem l'ausència d'aquest cavaller, que desitjariem no fos llarga pera alegria de la seva família. Però «España Nueva» no sab lo que's diu afirmant que es va fer ressó de les aspiracions solidaries.

Per motius que ella y nosaltres sabem ha insultat continuament a la dreta solidaria, y devegades a l'esquerra, ab pro sa que recordava la escrita pel senyor Soriano a Valencia. El disbarre, a l'informació parlamentaria, posava aquest titol: «Nada entre dos platos». Després parlava del fracaso y del episteli solidari.

Si recullim les insidies de «España Nueva» contra la Solidaritat, ompliem tot un número. Les insidies, si en Soriano continúa sentintse defraudat en certes promeses, perduran, perquè «España Nueva» té ordres d'entonar la «Marcha de Cádiz» ab sordina. El darrer d'umenge, un nen que's diu Milego, intim den Soriano, redactor de «España Nueva», no tingué elogis pera's lerruixos y anatemes contra «los malos españoles».

«España Nueva» deu callar davant de EL POBLE, no Lo Poble, senyor Vivero—perquè en coses catalanes no sablo que's diu d'ensà que's seus redactors catalans l'abandonaren, per no trobarse conformes ab la marxa administrativa de «España Nueva».

ACADEMIA DE BONES LLETRES

Recepció del Sr. Sanpere y Miquel

El diumenge passat tingué lloc en el Saló del Consell de l'Universitat de Barcelona l'estimada recepció del nostre estimat amic don Salvador Sanpere y Miquel, com membre de l'Academia de Bones Lletres de la nostra capital.

A les deu del matí, hora anunciada pera celebrar la cerimonía académica, el saló estava molt concorregut. En el pó hi havia congregades personalitats de l'art, la ciencia y la literatura y belles dames y damiselles.

Presidi el senyor Bertrán de Amat, qui tenia al costat seu al regidor senyor Sagarrà, delegat de l'Ajuntament.

El tema sobre'l qual d'escríu'l nou acadèmic és el següent: «La pintura mitgeval catalana. L'art burbe a Catalunya». És un treball notabilíssim, que pel seu caràcter y extensió no és propi pera's ràpides exposicions periodístiques. Basi d' que en els estudis y investigacions del senyor Sanpere hi ha l'endició y la sagacitat crítica de l'autor d'«Els quatrecentistes catalans».

L'auditori escoltà atentament la lectura del magnífic treball, el final del qual saludà ab calorosos y merecuits aplaudiments.

L'acadèmic senyor Soler y Palet, contestà al repicndant, enllint els seus mèrits y ponderant la seva tasca.

Finalment el senyor Bertrán d'Amat imposà al senyor Sanpere les insignies del nou càrrec, donantli una efusiva abraçada y pronunciant sinceres fr ses d'elogi.

Digue que en aquell acte, més que'l senyor Sanpere, era l'Academia la que rebia un honor, al rebre en el seu si a la valerosa personalitat del senyor Sanpere.

Aquest rebé moltes enhorabones, a les quals pot afegirhi la nostra, ben afectuosa.

Acció econòmica

Pagaments d'Hisenda

Pera avui s'han senyalat els següents: A don Joan Bautista Bages, 309.60 pesetes; als senyors Juli Zúñiga y Marcer, 930.20; a don Joan Padrisa, 14.50; a don Ramón Surda, 1.998.50; a don Ramón Martínez, 3.000; al governador civil, 30 mil 015.50; a don Joan Grané, 1.417.11; a don Ramón Hernández, 524.93; a don Josep Benages, 1.500; a la Companyia Filatures de Fabra y Coats, 34.05; a donya Ventura Bacomlita, 18; a la viuda de don Bonaventura Salas, 8.04 y 1.920 ab or, y a don Magi Viñas, 53.87 y 40 ab or.

Les exportacions de l'Argentina

El total dels productes exportats per la República Argentina desdel mes de janer fins al 30 d'abril incluiu, pujen a 4.619.560 toneladas contra 3.310.329 del mateix període de l'any anterior.

Heusaquí la llista dels principals productes d'aquesta exportació: carns, 98 mil 265 toneladas; cuirs, 28.623; llanes, 841 mil 809 toneladas; civada, 315.272; li, 685.000; blat de moro, 454.170; blat, 2 milions 241.812, etc.

La crisi econòmica anglesa

Les estadístiques comercials angleses publicades pel «Board of Trade» y relatives al mes de maig, acusen una reculada molt notable en comparació ab el mateix mes de l'any anterior.

Les importacions han baixat més de 8 milions de lliures esterlines (200 milions de pesetes); les exportacions prop de sis milions, y les reexportacions dos milions.

Els cinc primers mesos de l'any la producció total ha estat de 22.355.830 lliures en l'importació y 12.166.144 per l'exportació.

Com se veu, aquestes xifres que indiquen la reculada enorme, han de preocupar fonamentalment als anglesos. A quin fet se deu atribuir aquesta crisi que en l'opinió de molts po deixará de ferse gran en lo sucesiu? Els partidaris de «tarif-reforma» (proteccionistes) hi volen veure les tendències fatals del lliure cambi y treure d'això un argument pera les seves propagues. Però les més serios dels partidaris d'aquella teoria econòmica repugnen fer valdre aquell massa còmodo argument.

El «Times» que en companyia de lord Balfour ha entrat definitivament en les rengleres del proteccionisme, escriu en aquest propòsit:

«Ningú deu cometre l'error d'atribuir aquesta crisi al nostre sistema fiscal. Lo que ella significa és que's període d'extraordinària activitat industrial y comercial, del qual nosaltres, com el reste del món, hem beneficiat, es ara ja acabat».

El treball francès

Segons el «Bulletin de l'office du travail» de França, el resultat de l'enquesta que mensualment se fa prop dels obrers indicats pera saber lo que pensen sobre la situació del treball, ha estat el següent:

1.274 sindicats, somant 276.708 obrers han respost als qüestionaris pels mesos de 1903, al qüestionari mensual sobre l'estat del treball francès. A la pregunta «creieu la situació del treball satisfactoria per l'època?» han respost 621 sindicats agrupant 104.309 adherents afirmativament, y 411, somant 108.091 associats, han respost negativament.

Comers de San Salvador

Segons dades remeses per la Legació espanyola al Centre-América, les importacions en la República de San Salvador en 1907 aconseguiren la xifra de 4.163.688 pesos or, y les exportacions 16.308.554 pesos plata. D'aquesta darrera xifra, correspon al café, principal riquesa del país, 11.626.296 pesos. L'exportació a Espanya d'aquest producte, aconseguí la xifra de 332.965 pesos.

En l'importació de productes espanyols, la xifra més alta és la dels vins, ab 14.836 pesos. Venen després els teixits de cotó.

Exportació d'articles espanyols a Alemanya

Ab l'objecte d'obrir als productors de Espanya un mercat en la regió del Rhin, que probablement ha de consumir una gran quantitat d'articles de producció espanyola, s'ha constituït a Düsseldorf la Societat espanyola importadora d'articles nacionals. Els fins de la nova Societat van encaminats a combatre la concorrencia italiana, que avui predomina en aquell mercat, per tenir organitzada l'exportació millor que's espanyols.

Concurs de fruites primaverales

En l'Institut agrícola català de Sant Isidre s'estan activant els treballs pera les instal·lacions dels productes que figuraran en l'anunciat Concurs de fruites primaverales. L'inauguració oficial del qual tindrà lloc el dia 20 d'aquest mes, a les quins de la tarda, ab assistència de les autoritats.

Entre's molts expositors que pendran part en el Concurs, s'hi compten els següents: Casa Nonell, Casa Alesan, Granja Escala de Fontanell, Casa Codorniu, (Sant Sadurn de Noya), Escola provincial de Agricultura, don Joan Puig y Bosch, d'Avinyonet, don Miquel Cortés, «L'Art del Pagès», l'Agrícola Espanyola, La Casa Riera, de Badalona, (Aviculatura), don Joan Zamora (Reus), Insecticides, don Josep Espinós, Hospital y la Casa Papiol, Material de Aviculatura, etc., etc.

El Concurs d'Economia

La Comissió organitzadora del propi Concurs d'Economia ha rebut ja gran nombre d'adhesions, entre les quals figuren la de importants personalitats pertanyents a entitats de producció, polítiques y intellectuals, de Barcelona y de fora.

Molts dels adherents enviarán comunicacions als temes proposats en el qüestionari del Concurs. Al local de la Societat d'Estudis Econòmics (Foment del T. N.) poden dirigirse tots els que vulguin detalls del repetit Concurs.

CONCURSOS LITERARIS

"EL POBLE CATALA,"

ORGULLÓS EL POBLE CATALA DE L'ÈXIT ASSOLIT AB EL SEU PRIMER CONCURS DE NOVELES Y DESITJÓS DE SEGUIR CONTRIBUENT AL FLOREIXEMENT DE NOSTRA LITERATURA, HERMOSA AFIRMACIÓ DEL NOSTRE DESPERTAR NACIONAL, OBRE UN NOU CONCURS DE NOVELES CATALANES EN EL QUE'S CONCEDIRAN ELS PREMIS SEGÜENTS:

Un primer premi de 500 ptes.

Un segon id. de 250 id.

Un tercer id. de 250 id.

LES BASES PER QUE'S REGIRÀ'L CONCURS, SÓN LES QUE A CONTINUACIÓ S'INDIQUEN:

1.ª El plas d'admissió, a comptar desde avui, tindrà el dia primer de octubre de 1908.

2.ª L'extensió de les noveles que entrin a concurs ha d'ésser aproximadament la dels volums de la Biblioteca de EL POBLE CATALA.

3.ª La propietat de les obres premiades serà reservada per dos anys a EL POBLE CATALA, el qu's compromet a publicarles pel seu compte en edicions de luxe y de gran circulació.

4.ª A més dels tres premis oferts, els senyors que componen el Jurat tenen amplies atribucions pera concedir accessits numerats en metàl·la a les noveles que hi creguin mereixedoras.

5.ª Les noveles que s'enviïn a concurs han d'ésser rigorosament inédites, y no dur firmat ni indicació de cap mena que reveli el nom de l'autor. Aquest, juntament ab la seva adreça, ha d'anar tancat en carpeta apart, ab el titol y lema de la novela corresponent al dament y.

6.ª Les noveles concursantes, junt ab el plec tancat que deu acompanyar-les, s'han de remetre al senyor Director de EL POBLE CATALA (Rambla de les Flores, núm. 14, Barcelona), sempre abans de la data assenyada.

FORMARAN EL JURAT ELS EMINENTS LITERATS: D. Josep Plan y Soler, D. Joan Maragall, D. Ernest Moliné y Brasés y D. Geroni Zanú,

Barcelona, 10 de febrer de 1908.

Com parla la premsa militar

Diu «El Ejército Español»:

«Ningú de los diputados de otras regiones tiene la osadía y atrevimiento de los solidarios catalanistas, que parece como si fuesen de otra región superior, de otra clase más excelente y superior; ellos, los que representan una región que presume de intelectual y ocupa un lugar nada apetezible en la escala de analfabetos, y que presume de industria y mercantil y paga Barcelona menos contribución que el odiado Madrid, esta escarcela capital del centralismo y la burocracia».

La indignación nos arranca las líneas antecendentes; tales son los despropósitos y dislates que llegan a decir los solidarios, que no hay medio de hacer que la prudencia se contenga en justos límites. La primera necesidad es la demostración de un amor incondicional a la Patria por todos, y entonces la ley de Jurisdicciones se desmorona sola por el desuso.

Mas que haya quien siendo español se arrepienta de serlo, quien no se oculte de exteriorizar pensamientos separatistas que cuando en la soledad le asaltaran debían colorearle las mejillas con el rubor de la vergüenza, eso no puede tolerarse ni puede haber persona sensata que para eso pida la impunidad.

El Sr. Canalejas, aunque no tan explícito como el Sr. Moret, declinó también en el Gobierno la facultad de apreciar la oportunidad en la derogación de la ley, y en cuanto al resto de los oradores, los Sres. Azcarate, Feliú y Senantes, son hombres que representan la fosilización en política, ejemplares anquilosados de una época de doctrinarismo y sectarismo, sin ningún contacto con la realidad; así es que sus palabras no merecen tomarse en consideración.

El final de la jornada fué un desastre para los solidarios. Se han empeñado en un combate ridiculo y han sido vencidos, con grandes plácemes de todos los amantes de la razón.

Ahora anuncian como golpe de efecto la renuncia del acta. Como recurso teatral no está mal pensado, y si lo hicieran serio pueden creemos que nadie lo sentiría.

Si se retiraban y renunciaban el acta, España estaría de enhorabuena. Si no hubiera otros motivos de alabanza para la ley de Jurisdicciones habría que bendecirla por operar tal milagro.

Lo que debían hacer es volverse a Cataluña con las orejas gachas, y renunciar a las actas que conquistaron precisamente para echar abajo la ley de Jurisdicciones que tanto molestaba a los separatistas catalanes porque les impide desbordar en insultos a la Patria y al Ejército su imbecil odio contra España.

Estos son los que se iban a tragar al mundo. Como no traguen... En otro lloc del mateix número diu el suedit diari militar:

«Dijo nada menos que la ley de Jurisdicciones d'be derogarse inmediatamente, porque es una vergüenza para España. Si valiera la pena de tomar en serio lo que dice el Sr. Azcarate, sería cosa de que nos indignáramos».

Una vergüenza para España!... No, señor Azcarate. Decir eso es lo mismo que creer vergonzoso el que haya en el Código leyes que castiguen a los criminales. Lo vergonzoso es que hayan criminales que hagan precisa la existencia de tales leyes.

La vergüenza para España no está en la ley de Jurisdicciones; está en la existencia de hombres nacidos en España que anatematizan de la Patria, insultan al Ejército y escarnecen la bandera nacional.

La vergüenza para España está en que haya políticos que caen una acta burlando las pasiones miserables de la canalla separatista y vengan luego a Parlamento a escandalizar con sus amenazas a los buenos españoles».

Informació política

Ahir al matí arribaren els diputats senyors Carner, Hurtado, Suñol, Ventosa y Calvell y Raventos. Aquest matí arribaran altres representants, ab objecte de reunir-se demà, dimecres, a la nit, en el domicili del senyor Vallés y Ribot.

En aquesta reunió, a la que assistirán tots els diputats y senadors solidaris s'acordará en quina forma deu ferse el plebiscit que ha de determinar la futura conducta dels nostres representants en Cortes.

Se'ns diu que, firmat per alguns elements del districte de Seu d'Urgell, el

FESTES LLEVANTINES A BLANES

disputat senyor Garriga y Massó, ha rebut un telegrama recomanant que presideixi el «Bastecid acordada per la Solidaritat» y vagi al Parlament a defensar la cessió de les zones polèmiques, com ampliació de lo que's concedeix a Lleida, en la llei que està a punt de discutirse al Congrés.

La festa va començar amb una carrera de velocitat a peu, de 100 metres, que guanyà en Miquel Puig, en 10 segons y dos quarts, havent arribat darrera d'ell el germà d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 corredors.

Després seguien aqueixes altres proves: Llençament de drois. Se feren molt bones distancies, doncs el guanyador, entre's 31 concursants, fou en Pere Molins, qui arribà als 31 metres, el segon Mamel Barnola, 29.60 i el tercer Quintana, 27.

Salts d'altura. Hi prengueren part 14 concursants y ab tot hi haverhi entre ells alguns bons saltadors, no obtingueren grans resultats per falta d'entrenament. No's donà més que un premi a n'en Molins, que feu 1 metre 40 centímetres.

En el llençament de pes, en Massana feu 9'13 metres y en Molins 9. Seguí una carrera a peu de 1.000 metres entre 14 concursants, guanyant-la ab molt bon estil en Quintana en 3' 1" segon d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 concursants.

Després, l'inevitable president de la Federació, senyor Lloret, a qui's deu en bona part el saludable resorgiment d'activitat futbolística registrada durant l'any passat, va repartir els premis als guanyadors dels concursos celebrats, entre's entusiastes aplaudiments de la concorrencia.

L'acte resultà molt agrados, y els que varen presenciarlo ne soriren molt satisfets, fent tothom votis pera que en el proper exercici, la nostra Federació de Clubs segueixi'l bon camí que ab encert no iguala fins ara, li ha marcat el seu actual y benemerit director.

En el llençament de pes, en Massana feu 9'13 metres y en Molins 9. Seguí una carrera a peu de 1.000 metres entre 14 concursants, guanyant-la ab molt bon estil en Quintana en 3' 1" segon d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 concursants.

Després, l'inevitable president de la Federació, senyor Lloret, a qui's deu en bona part el saludable resorgiment d'activitat futbolística registrada durant l'any passat, va repartir els premis als guanyadors dels concursos celebrats, entre's entusiastes aplaudiments de la concorrencia.

L'acte resultà molt agrados, y els que varen presenciarlo ne soriren molt satisfets, fent tothom votis pera que en el proper exercici, la nostra Federació de Clubs segueixi'l bon camí que ab encert no iguala fins ara, li ha marcat el seu actual y benemerit director.

En el llençament de pes, en Massana feu 9'13 metres y en Molins 9. Seguí una carrera a peu de 1.000 metres entre 14 concursants, guanyant-la ab molt bon estil en Quintana en 3' 1" segon d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 concursants.

Després, l'inevitable president de la Federació, senyor Lloret, a qui's deu en bona part el saludable resorgiment d'activitat futbolística registrada durant l'any passat, va repartir els premis als guanyadors dels concursos celebrats, entre's entusiastes aplaudiments de la concorrencia.

L'acte resultà molt agrados, y els que varen presenciarlo ne soriren molt satisfets, fent tothom votis pera que en el proper exercici, la nostra Federació de Clubs segueixi'l bon camí que ab encert no iguala fins ara, li ha marcat el seu actual y benemerit director.

En el llençament de pes, en Massana feu 9'13 metres y en Molins 9. Seguí una carrera a peu de 1.000 metres entre 14 concursants, guanyant-la ab molt bon estil en Quintana en 3' 1" segon d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 concursants.

Després, l'inevitable president de la Federació, senyor Lloret, a qui's deu en bona part el saludable resorgiment d'activitat futbolística registrada durant l'any passat, va repartir els premis als guanyadors dels concursos celebrats, entre's entusiastes aplaudiments de la concorrencia.

L'acte resultà molt agrados, y els que varen presenciarlo ne soriren molt satisfets, fent tothom votis pera que en el proper exercici, la nostra Federació de Clubs segueixi'l bon camí que ab encert no iguala fins ara, li ha marcat el seu actual y benemerit director.

En el llençament de pes, en Massana feu 9'13 metres y en Molins 9. Seguí una carrera a peu de 1.000 metres entre 14 concursants, guanyant-la ab molt bon estil en Quintana en 3' 1" segon d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 concursants.

Després, l'inevitable president de la Federació, senyor Lloret, a qui's deu en bona part el saludable resorgiment d'activitat futbolística registrada durant l'any passat, va repartir els premis als guanyadors dels concursos celebrats, entre's entusiastes aplaudiments de la concorrencia.

L'acte resultà molt agrados, y els que varen presenciarlo ne soriren molt satisfets, fent tothom votis pera que en el proper exercici, la nostra Federació de Clubs segueixi'l bon camí que ab encert no iguala fins ara, li ha marcat el seu actual y benemerit director.

En el llençament de pes, en Massana feu 9'13 metres y en Molins 9. Seguí una carrera a peu de 1.000 metres entre 14 concursants, guanyant-la ab molt bon estil en Quintana en 3' 1" segon d'avui, don Gaspar Puig y don Santiago Massana y quart l'Enric Peris. Hi prengueren part 18 concursants.

Després, l'inevitable president de la Federació, senyor Lloret, a qui's deu en bona part el saludable resorgiment d'activitat futbolística registrada durant l'any passat, va repartir els premis als guanyadors dels concursos celebrats, entre's entusiastes aplaudiments de la concorrencia.

L'acte resultà molt agrados, y els que varen presenciarlo ne soriren molt satisfets, fent tothom votis pera que en el proper exercici, la nostra Federació de Clubs segueixi'l bon camí que ab encert no iguala fins ara, li ha marcat el seu actual y benemerit director.

assistir a la festa de repartiment de premis, que tindrà lloc el 26 de juliol, y a l'leure el treball premiat, o a delegar premis que's representi y lleigui en aquell acte'l treball guanyador del premi.

Els treballs premiats quedaran de propietat de la Comissió durant un any; y ab el propòsit d'imprimir un volum ab el elis, se fa públic que quedará anulat el premi y per lo tant no figurará al repetit tomo, tota composició premiada que sia impresa y publicada abans del plaso indicat.

Tots els treballs han d'ésser mèdits y escrits precisament en català.

Será retirat del Concurs, tot treball que, sia per la lletra, sia en una forma o altra, porti qualsevulla indicació que directa o indirectament pugui descobrir al jurat el nom de l'autor.

Considerant contraproduent la publicació en la present convocatòria dels noms dels exponents oferiors dels premis, y dels senyors que han de constituir el Jurat, residents aquests mesos a l'hermosa Costa Llevantina, reservem fer públics uns y altres al publicar el fallo.

Salut y inspiració, y que tot sia en bé y gloria d'aquella vila y de les lletres catalanes.

15 juny 1908.—La Comissió

De tot arreu

COSES DE TEATRES

Si hem de donar crèdit a l'estadística formada per un diari anglès, Nova York és la ciutat que pot allotjar més públic en seus teatres. El nombre de localitat, però localitats veritables, para assegurar-se que treu a la venda cada nit, és de 123.795, mentres a Londres no es més que 120.950 y a París 82.331. Això no obstant, Londres té més nombre de teatres, 39; Nova York no més 31 y París 24.

En quant a la cabuda de cada teatre, bat el record el Chatelet francès, acoden assegures comodament 3.600 espectadors. A l'Òpera de Nova York n'hi caben 3.540 y el Drury Lane y el Standart de Londres, poden donar seient a 3.500 cada un.

Festes y sports

Festa atlètica

Ab motiu de verificarse, diumenge passat, el repartiment dels premis de la Federació Catalana dels Clubs de Foot-ball, va celebrarse la festa atlètica, que ja anunciárem, al Camp del «X Sporting Club», que va veures molt concorregut.

Lletres y arts

La Compañia Pino-Thullier, que actua en el Teatre de Novetats, anuncia per avui la primera representació de la famosa comedia de Benavente, titulada «Los intereses creados», obra de gran èxit. Per a demà s'anuncia en dit coliseu l'estrena d'un diàleg dels senyors Quintero, «A la luz de la luna», que representarà la senyora Pino i el senyor Thullier.

Jotes ab pedreria o sense a preu de ganga. Fortaferissa, 20, principal. «La Mode».

Uns comunicants, discretament anònims, ens sotmeten algunes preguntes, relacionades amb el vinent concurs, de novel·les que té anunciant EL POBLE CATALÀ.

1.—Quan se comensarà a comptar els dos anys que les obres premiades seran propietat d'EL POBLE CATALÀ; des de la publicació o desde la publicació del fallo.

2.—Se podrà donar un pseudònim, però el cas de l'obra no obtingui una distinció que satisfaci, i després, en cas de que's cregui convenient, donar el nom? —Es protestat dels autors fer-ho.

3.—Quin nombre d'exemplars se donaran de l'obra obres als autors premiats? —Quaranta.

L'Associació Nacionalista obrera de Gràcia s'hi ha celebrat l'anunciament d'homage a Mossen Cinto, en una festa que es vege molt concorreguda.

Hi llegiren treballs: Joan Espigó, un escrit de Busquets i Punset; Joana Miró, la poesia Sant Francesc s'hi moria; Delfina Girona, el pla de la torrat; La Barreina, per Domingo Canet; El Filador, per Ramon Cullerà; Nit de sang, per Josep Burés; Oda a Barcelona, per F. Anyé Vázquez, i un fragment de «L'Atlàntida», per Dolors Mayol.

El senyor En Roger Galmel, pronunciat després un breu parlament, parlant de Mossen Cinto, en el que demostrà una vegada més se's condicions oratòries. Fou qüestionat.

El President, don Joan Badia, pronunciat un breu i encertat parlament de gràcies, que fou molt aplaudit.

El públic quedà altament satisfet del homenatge que acabava de tributar-se al poeta nacional de Catalunya.

En commemoració del Corpus de Sant i pròxim a celebrar-se en nostra ciutat el primer Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, el propi-vinent d'jous, fet invitat del Corpus, apareixen «Les Constitucions de Catalunya», recopilades y anotades per en Joaquim Rodri-guez.

• Liquidació de gèneros de punt y altres novetats. Camiseria Kneipp. Call, 22.

Vida corporativa

La Comissió abolicionista de les curses de toros prega als seus associats a tots els que simpatitzin amb la seva propaganda anti-taurina, que assisteixin a la reunió que per tractar assumptes d'importància se celebrarà demà a dos quarts de set de la tarda, a l'Ateneu Barcelonès.

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 40 mil 124 pessetes y ha pagat per reintegros d'estalvi y per passos mensuals de pensió 26,554 pessetes.

El Centre Excursionista de Catalunya a dos quarts de deu d'aquest vespre se reunirà en Junta General de socis, per a nomenar els individus que han de substituir als de la Junta Directiva que han de ser relevats segons Reglament, per la aprovació de comptes y per discutir assumptes d'interès general del mateix Centre.

En la darrera sessió celebrada per la secció de la Cambra M. O. de la propietat, denominada «Cordillera de Sant Ginés-Horta», baix la presidència de don Manel M. Sitarte, després de donar-se compte dels importants treballs realitzats per la Junta de la esmentada secció, foren exco-rats y somesos a deliberació els assumptes objecte de la reunió. Varen defensar els pàracs els senyors Chelido, Mateu, Esteban, Monturiol, Molinas, Pinós y Olivé, signant aprovats per unanimitat, els següents:

Primer. Atenció a que és evident la necessitat de donar al expoble d'Horta, d'una via que comunicui la part alta amb el centre de la població y ab Barcelona, suplicant al Ajuntament que ramiti ab la major premura l'expedient d'expropiació de la forosa obra que quedà expedites peral públic, el solar y petites construccions que han de facilitar la continuació del carrer del Progrés.

Segon. Interessar la cooperació dels senyors regidors, per a que sigui aviat un fet la continuació de la Rambla de Santa Eulària fins a enllassar ab la de la Comissió, obtenint així la comunicació entre Sant Andreu de Palomar y Horta.

Tercer. Davant de la perillosa menassa d'augmentar el cementiri d'Horta, la situació del qual està en pugna ab la llei de Sanitat, suplicant a la Comissió de Cementinis que impedeixi que siguin contrariades les disposicions de la referida llei.

Per últim, va acordarse també, adherir-se incondicionalment a la Cambra, y adreçar procurat l'adhesió de tots els restants propietaris de les finques de la esmentada zona, per a que coadjuvin als treballs de la Junta de la Secció.

El President de la Cambra M. O. de la Propietat y els presidents del Centre de Contractistes y del Centre d'Industria de la Construcció, han celebrat una conferència relacionada ab els arbitris municipals, sobre paraplans y tribunes, lluernes, y clauverons.

La Reial Associació Espanyola en favor dels Cegos ha encarregat a don Francesc Guasch, els focs artificials peral castell de focs que a benefici de l'esmentada associació, se dispararà la nit de Sant Joan al Parc Güell, que ha sigut galantment cedit peral objecte.

Les senyores de la Junta Protectora de la Reial Associació Espanyola a favor dels cegos, que presideix la senyora baronesa de Salillas, ha comensat la distribució de entrades peral mencionat festival.

FUMEPAPER «MONTSENY»

Qüestions obreres

Aquesta nit, a les nou, celebrará junta general extraordinària la societat d'operaris confiters y pastissers.

D'Instrucció

En la secretaria d'aquesta Universitat s'han rebut els següents títols de curs d'Instrucció, per don Josep Pérez d'Acevedo; de professor d'algàlgebra d'Instrucció, per don Isaac Riu y Abad, y de llicenciad en farmacia per don Emmerenc Riu y Raventós.

El rector de l'Universitat s'ha exp'd't el títol de batlle per don Joan Alegre Lebantino.

A plasses

MAJORS NOVETATS

EL EXPLORADOR.—Basar de calsat de totes classes a preus econòmics.—83, Hospital, 83.

Tribunals y jutjats

Ahír al matí, segons anunciarem, comensarà a funcionar els tribunals a les sales del nou Palau de Justícia.

A la secció primera, s'hi vege una causa instruída contra Lluís Serrano Pérez, ab motiu d'haver sigut detingut pels agents de l'autoritat i haver-se ocupat una palanqueta, la nit del 27 de setembre de 1907, al carrer del Bogatell.

Presidí'l senyor Enciso y actuà de fiscal el senyor Torres Ballester.

El senyor Parclada defensà al processat, dictantse veredicte d'inculpabilitat.

Un altre judici p'l d'icte d'exp'nidí de moneda falsa, va celebrarse a la secció primera.

S'asseguraren al banquet dels processats, Jaume Roqué, Joan Deulofeu, Nemesi Martínez, Victoria Serra, Joan Robles, Antoni Guerrero y Benet N. Reb. lés.

A la secció de fiscal el senyor Martínez. Defensaren als processats els advocats senyors Raventós, Tauler, Milego, Masó y Gofrich, Algora y González Bárcena.

Ahír va suspensar el judici, per a continuarse avui y demà.

A la secció tercera va celebrarse la vista d'una causa instruída contra E. ius Tosa, qui en la nit del 27 d'Octubre d'1907, va sostenir una qüestió ab Joan Villalba, (a) «Chato», ab motiu d'apreciar d'aversament els mèrits d'una bularna, acusent al primer d'haver d'mat mort al segon.

Després de verificada la prova testifical, el president senyor Pareja, suspenguà la sessió.

Crídes judicials: El jutge d'instrucció del districte de les Dressanes c'ta a Francisco Estelé Doménech; el de la Lloba, a Pere Puig Gnanber; el de l'Audencia, a Carlos Mostany Cepilo, y el de la Concèpció, a Joaquin de Mercader y Caballero y Ferrán Tort Salvà.

De la Diputació

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Autorització per aprofitar aigües del riu Calders, en el terme municipal del mateix nom, per don Pere Jorba, ab abjecte d'augmentar la força hidràulica a una fàbrica de teixits.

Nuitat d'un conveni celebrat pel Ajuntament de Sant Just Desvern ab don Josep Cardona, relatiu a l'urbanisació de terrenys.

Remissió d'un certificat que deu expen-

Informació de Madrid

(SERVEI DE EL POBLE CATALÀ)

9 matí

La promesa madrilenya

«El Imparcial» dedica dos planes y mitja a ressenyar els mitings que ahír se celebraren contra'l projecte de llei del terrorisme.

De lo mateix tracta «El Liberal» incitant al poble a que segueixi la protesta.

«El Universo» comenta'l viatge del rei a Saragossa.

«El País» ataca a varis diputats republicans y referen's als que no s'han aprofitat de l'unió republicana, diu que encara son deu y son prous per a oposarse al projecte de llei sobre Administració local.

La «Gaceta»

Publica les següents disposicions: R. D. ordenant que's tributin al cadavre del marquès de la Vega de Armijo honors de capità general de l'exèrcit que mor en plassa ab mando de jefe.

Circular aprovant el cerimoni l'per la traslació del cadavre d'l Vega de Armijo desde'l Palau d'l Congrés a l'estació del Nord.

R. D. disposant que'l dia 16 d' actual, en que's verificará l'enterrament de V. ga de Armijo, oneri la bandera nacional a mi g pal en tots els edificis de l'Estat a Madrid.

R. D. desinant 27.000 pessetes a favor de la Junta Central de colonisació per a que pugui continuar desempenyant les funcions del seu comés.

Resolucions dictades pel ministeri de Gracia y Justicia respecte al personal de la carrera judicial y fiscal, en el mes de maig prop-passat.

12 matí

Drama del mar

Santa Creu de Tenerife.—Els tripulants del vapor «Albert Vil», conten detalls del naufragi del «Ville de Bruges», que's va perdre a l'entrada del mar del Congo, ont s'ofegaren 70 negres, que foren menjats pels caimans y cocodrils.

Del naufragi se salvaren quatre europeus, als que's va menjar una tribu d'antropofags.

Un logoner que fugí nedant durant tres hores, emmalaltí y morí boig, al veure l'espectacle de menjar carn humana.

Els nacionalistes vases

Bilbao.—S'ha cel brat l'excursió nacionalista a l'històric p'au d'Avellaneda en el poble de Sopuerta.

La concorrencia ha sigut enorme. De Bilbao han sortit cinc trens especials.

Un d'ells, en el qual anava la plana major del nacionalisme, s'ha creuat, a la estació de La Toja, ab altre que conduia als demòcrates que anaven al miting contra'l terrorisme.

Els demòcrates han tret per les finestres banderes espanyoles y han dorat visques a Espanya y mors als nacionalistes. Alguns d'aquests volien baixar del tren però's quedes ho han evitat.

Se calcula que passaven de 10.000 els nacionalistes.

Les autoritats havien adoptat precaucions, però no hi ha hagut cap incident.

La festa ha comensat ab una missa de campanya y en el moment d'alsar l'hostia una banda ha tocat l'himne vasco.

Després hi ha hagut banquet, en el que s'ha llegit una carta del delegat del partit, desautorant l'elecció d'l Consell regional celebrada dies passats.

Notes gallegues

Coruña.—A bordo del vapor «Aragón», de la Mela Reial Anglesa, han vingut alguns enginyers britànics per a examinar l'arsenal del Ferrol a l'objecte de conèixer a la subasta per la construcció de la futura esquadra espanyola.

Segueix en el mateix estat la vaga d'obrers teixidors.

5 tarda

El sepellí don Vega de Armijo

Avui, a les sis del matí, ha sigut traslladat al Congrés al cadavre del marquès de la Vega de Armijo.

Ha sigut colocat a la rotonda en forma semblant a la en que se varen colocar els cadavres de Villaverde y en Sagasta.

dro l'arcaldia de Sant Genís de Vilassar, referent a si hi ha reclamacions pendents contra'l contractista del camí de l'esmentat poble a Premià de Mar.

Fets diversos

A l'Arc de Triomf, un cotxe atropellà a Rosa Freixa, de 40 anys, produint-li contusions al genoll dret. Sigué auxiliada a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere y traslladada a l'Hospital de la Santa Creu.

Un obrer que dissabte sigué despatxat d'un taller del carrer d'Aragó, 362, ahír, agredí y menassà de mort a l'amo del suddit taller noemnat Vicens Sorribes. L'obrer sigué posat a disposició del jutjat.

Un carro atropellà al passeig d'Isabel Segona, a Joan Antoni Mirambell, rompent-li la cama dreta. El curaren a la casa de socors del districte.

Abans d'ahir, a la tarda, un tramvia que se li tencà'l frí, topà a la plassa Major de Sarrià ab un altre que allí estava parat. Sortosament no prengué mal greu, ningu, puig sols tres senyores s'estaven al tramvia parat, resultant una d'elles ab contusions de no molta importància.

Els danys materials foren grossos. Ahír, a dos quarts de set de la tarda, correngué una sensibla d'sgracia al cim del Tibidabo, al loc, ont s'està construint un pabelló destinat a sala d'espectacles anant a càrrec, les obres, de l'empresari don Llorens Tomás.

Dos revoltons s'enfonzaren caiguent de una altura d'uns cinc metres, set obrers que quedaren sepultats en les runes. Tot-hom que per allí's trobava correngué a donar-los auxili vergeuts aleshores que els ferits eren els següents:

Jaume Obols, de 34 anys, fractura del peu esquer, pronòstic reservat.

Francisco Pinyol, de 24 anys. Contusió lleu al costat dret.

Joan Palasi, de 24 anys. Ferida al cap de pronòstic reservat y ferida lleu a la cama esquerra.

Josep Massuet, de 13 anys. Ferides lleus a abduits mans.

Pere Grant, 24 anys. Ferides al cap y cara y magullament general; pronòstic reservat.

Jaume Fluvià, de 37 anys, fractura del peu dret, ferides a la barba, al llavi inferior y a l'ull dret, gravissim.

Vicens Puigreig, de 15 anys, ferides al cap y al peu dret, de pronòstic reservat.

Els set primers sigueren auxiliats al dispensari de Sant Gervasi y l'últim al de Gràcia, essent després traslladats, els quatre primers y l'últim a un domicili y els restants a l'Hospital Clinic.

Al loc del succés hi compareguren municipals ab el jefe de zona senyor Aparicio y el jutjat de guarda.

Les parets están cobertes de draps negres ab franjes dorades.

A la dreta de la porta s'hi ha posat el lilit imperial, de severes columnes d'orades, y damunt d'ella'l fèrret.

Al fons, dos altars, en els que's diuen misses desde dos quarts de set fins a mitgdia.

S'han distribuït 20 canelobres d'aurats, de gran tamany, 10 dels de set bransos.

Alternen en la guardia que's dona al cadavre, els ugiers y macers y alguns amics íntims del finat, que a l'efecte se han distribuït d'ferents torns.

El marquès de la Vega de Armijo és el quint expresident que és exposat al Palau de les Corts.

El primer fou l'Avila, que va estar dipositat al saló de conferències; després varen seguir en Castelar, en Sagas a, Villaverde y en Romero Robledo; aquest darrer sols va estar exposat dues hores.

La sessió d'avui del Congrés durarà pocs minuts. Després d'aprovada l'acta, el president proposarà que en vista de que's troba dins de la casa el cadavre del Vega de Armijo, s'aixecará la sessió.

També s'aixecará la del Senat.

En atenció a que al matí se diuen misses y que a la tarda, encara que molt curta, hi ha d'haver sessió, no's permetrà l'entrada al públic fins a les quatre.

L'accés serà per la porta principal de la plassa de les Corts y la sortida pel carrer de Floridablanca.

Ahír, a la Secretaria del Congrés, hi hagué un lleuger contratemps.

S'havien d'adquirir tres ampolles de Jerez ab destí a les misses d'avui. Alguns ugiers varen recórrer alguns establiments negantse'ls amos a vendre'l vi, per ésser dia de festa.

—Encara que fos per salvar la vida a un home y me donguessin mil duros per cada ampolla—va dir un d'ells—no vendria perquè la vigilància que durant aquests dies s'exerceix ab nosaltres és duríssima.

Per fi, un dels industrials va oferir que avui, a primera hora, enviaria al Congrés les ampolles demanades.

Per voluntat del finat, els liberals de Córdoba, per mediació del senyor Barroso, y la minoria de la Cambra y la Junta Central del Cens, enviaren corones de flors naturals.

En la rotonda del Congrés, convertida en capella ardent, s'han colocat tres coronas de flors naturals: una de la Taula del Congrés y comissió de Govern interior, altra de la Junta Central del Cens y altra dels liberals de Córdoba, y una de flors artificials del ministeri d'Estat.

A una altra costat del ferret hi ha un ganxo civil ab fusell terciat, massers del Congrés ab masses y un ugiar ab un ciri encós, que's relleven d'hora en hora.

En el Congrés hi ha la bandera a mitg pal y la fatxada principal ostenta draps negres.

Moments abans de les quatre l'animació era escassa als voltants del Congrés. A les quatre s'han obert les portes al públic y no cessa la defilada, encara que lentament, de curiosos que van a veure'l cadavre del marquès de la Vega de Armijo.

En l'enterrament portaran els cintes del bagul, per la taula del Congrés el v'sp'sident marquès de Mochales, pels cavallers del toisón el duc de Vergara, pels capitans generals en López Domínguez, pels expresidentes de Consell Moret, per la Junta central del Cens el senyor Azcarate, per l'Academia de l'Historia Sánchez Mogu, y per la de Ciències morals y polítiques el marquès de Llerena.

Acompanyaran les despulls fins el castell de Mos els senyors don Martí Rosales, Merelles, don Apolinar Flores, el comte de Casal, don Pere Lliguerra, don Ricart Aparicio, Benages, marquès de Te-verga y don Antoni Farrés.

—En la sessió de demà del Congrés enal·lurà la memoria del marquès de la Vega

de Armijo els senyors Maura, Moret, Canalejas, Azcarate y Senantes.

L'Arcaldia de Barcelona

El ministre de la Governació ha dit que per ara continuarà desempenyant l'arcaldia de Barcelona el senyor Bastardas.

Del Centenari

Saragossa.—El rei ha visitat la secció francesa de l'Exposició, essent rebut per MM. Cruppi, Revoll y Viger. Al saluto del ministre francès y del president de la secció ha contestat el ministre de Gracia y Justicia.

Després se celebrà un lunc.

—S'ha celebrat la professió civica, traslladant les despulls dels heroies.

Hi ha assistit gran gentada y ha presidit el rei.

6'30 tarda

Les hèlices del «Reina Regente»

Persona competent afirma que les hèlices del «Reina Regente» no estan inutilitzades.

Fa quatre anys que estan en lloc humit y per això s'han rovellat.

L'impost d'utilitats

Aquesta tarda han visitat al ministre d'Hisenda els senyors Vidal y Ribas, marquès d'Allella y Mas Yebra, per parlar de la reforma de l'impost d'utilitats.

Han sortit de la visita ben impresos i avui tornen a Barcelona.

De Foment

El ministre de Foment ha dictat una R. O. prohibint l'aprofitament d'aigües dels afluents del riu Segura.

El rei a Madrid

El rei arribarà a Madrid demà, a un quart de nou del matí.

Serà rebut pel Govern.

Per aquesta raó s'ha demorat l'enterrament de Vega de Armijo fins a les nou, perquè també pensa assistir-hi tot el Govern.

Ab el rei tornarà'l ministre de Gracia y Justicia.

CONGRÉS

Sobre la sessió a les 3'30.

Presideix el senyor Aparicio.

En el banc blau, el senyor González Besada.

En escòns y tribunes, molt poca concorrencia.

Apròva l'acta de la sessió anterior, el PRESIDENT diu que, un cop complet el dever reglamentari d'obrir la sessió y aprovar l'acta de l'anterior, creu interpretar els sentiments de tota la Cambra proposant que s'aixequi la sessió en atenció a estar de cos present dins del edifici el cadavre del marquès de la Vega de Armijo.

Feta l'oportuna pregunta per un secretari, s'aixeca la sessió, a les 3'35.

SENAT

Sobre la sessió a les quatre, baix la presidència del general Azcaraga.

Al banc blau els ministres d'Hisenda, Estat y Instrucció pública.

Se llegeix y aprova l'acta de la sessió anterior.

El general Azcaraga diu que'l rei ha disposat que's concedeixin honors de capità general ab mando en plassa al cadavre del marquès de la Vega de Armijo.

També manifesta que'l Congrés ha invitat a l'Alta Cambra per a que assisteixi a l'enterrament.

Dedica sentides frases a la memoria del finat.

El senyor MONTERO RIOS pronuncia un discurs enal·lurant la vida política del marquès de la Vega de Armijo, del qui diu que ha sigut liberal tota la vida y que ha servit d'exemple als polítics per la seva honradesa y serietat.

Acaba pregant a Deu que la lleu dels homes ont el marquès de la Vega de Armijo fructifiqui a Espanya.

El general LOPEZ DOMÍNGUEZ s'adreça a aquestes manifestacions de sentiment, pronunciant un discurs necrològic emocionadíssim.

Shi adhereixen el comte de CaSa VALENCIA, el marquès de CORBERA y el ministre d'INSTRUCCIO en nom del Govern.

Precs y preguntes.—El senyor PALOMO pregunta referent als mestres d'ensenyansa privada.

S'entra a l'orde del dia, reanuntant-se la interpel·lació del senyor Palomo sobre'l procés del general Bocio.

El senyor RODRIGANEZ consumeix el segon torn, sense dir res de nou.

